

Verenigd Vogeldorp

info@verenigdvogeldorp.nl

Gemeente Amsterdam
Stadsdeelcommissie Noord
Buikslotermeerplein 2000
1025 XL AMSTERDAM

Verenigd Vogeldorp
www.verenigdvogeldorp.nl

Amsterdam, 18 oktober 2019

Betreft: handhavingsverzoek t.z. bouwkeet t.o.v. Vogeldorp

Geachte heer/mevrouw,

Dit handhavingsverzoek betreft de bouwkeet die op 19 augustus jl. door Aannemingsmaatschappij Van Gelder B.V. (hierna: Van Gelder) is geplaatst op het plantsoen gelegen tussen de Meeuwenlaan en de Zamenhofstraat c.q. Vogeldorp.

Belanghebbende

1. Verenigd Vogeldorp bestaat uit de huurderscommissie Vogeldorp en de dorpsraad Vogeldorp. Laatstgenoemde is een informele vereniging met als leden bewoners van Vogeldorp alsmede enkele van de in Vogeldorp gevestigde ondernemers en organisaties. Als informele vereniging in de zin van van artikel 2:30 Burgerlijk Wetboek bezit Verenigd Vogeldorp rechtspersoonlijkheid¹, terwijl inschrijving bij de Kamer van Koophandel niet verplicht is.²
2. De vereniging heeft als doel het in samenspraak met alle huurders, kopers en inwoners van Vogeldorp formuleren en behartigen van de belangen van het dorp, het bevorderen van de leefbaarheid in het dorp en het behoud daarvan.³ Dat Verenigd Vogeldorp belang heeft bij handhaving volgt uit het bezwaarschrift dat is ingediend tegen de WIOR-vergunning die volgens Van Gelder ten grondslag ligt aan de bouwkeet.⁴ Dat bezwaar is terug te vinden op onze website⁵ en is nu in behandeling bij de gemeente.⁶ Voor de goede orde: Verenigd Vogeldorp is niet hetzelfde als VvE Vogeldorp.
3. Het collectief belang dat Verenigd Vogeldorp behartigt blijkt uit haar statuten, maar volgens rechtspraak van de hoogste algemene bestuursrechter hoeft een dergelijk collectief belang niet nadrukkelijk in de statuten te zijn vermeld.⁷ Bovendien komt – volgens diezelfde rechtspraak –

¹ Asser/Rensen 2-III* 2012/20, 20 Informele vereniging: "De vereniging die niet beschikt over statuten die zijn opgenomen in een notariële akte wordt door de wet aangeduid als een vereniging zonder volledige rechtsbevoegdheid. Deze vereniging is wel rechtspersoon [...]."

² Handelsregisterwet 2007, artikel 6, tweede lid: "Een vereniging zonder volledige rechtsbevoegdheid kan worden ingeschreven."

³ De volledige statuten zijn terug te vinden op de website: <http://www.verenigdvogeldorp.nl/statuten/>

⁴ In een brief aan bewoners d.d. 28 augustus 2019 schrijft Van Gelder: "Vanwege de smalle straten in Tuindorp Buiksloot en omdat er op meerdere plekken tegelijk wordt gewerkt, is er geen ruimte om het bouw- en opslagterrein in de wijk zelf te plaatsen. Na onderzoek in de directe omgeving is voor de meest geschikte locatie gekozen. De goedkeuring vanuit de gemeente Amsterdam is vastgelegd in de WIOR-vergunning voor de werkzaamheden in Tuindorp."

⁵ http://www.verenigdvogeldorp.nl/data/documents/KM_C25819090712100.pdf

⁶ Kenmerk van de gemeente JB.19.013792.001, in behandeling bij mevrouw M. de Jong, contactgegevens: 06-12120247, marjolein.de.jong@amsterdam.nl. Een hoorzitting staat gepland op 4 november a.s.

⁷ Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, 17 december 2008, ECLI:NL:RVS:2008:BG7164, r.o. 2.3.1.: "Hieruit volgt dat, ook indien dit niet uitdrukkelijk in de statuten is vermeld, een vereniging van eigenaars uit haar aard in beginsel opkomt voor de gemeenschappelijke belangen van de eigenaars." Een dorpsraad komt naar haar aard in beginsel op voor de gemeenschappelijke belangen van de dorpsbewoners.

een belangenorganisatie die voor het belang van haar leden opkomt, daarmee op voor een collectief belang, *tenzij het tegendeel blijkt*.⁸

Overtreding en strafbaar feit

4. Van Gelder overtreedt door de plaatsing en instandhouding van een bouwkeet op het betreffende plantsoen de wet en pleegt daarmee, hoogstwaarschijnlijk, tegelijkertijd een strafbaar feit.
5. Het betreffende plantsoen valt namelijk binnen de grenzen van het bestemmingsplan Nieuwendam-Zuid II. Bouwketen zijn binnen het bestemmingsplan niet toegestaan, ook niet via een binnenplanse afwijking.⁹ Op het plantsoen rust niet alleen een groenbestemming, maar tevens een cultuurhistorische dubbelbestemming die is gericht op het in stand houden en versterken van de cultuurhistorische waarden. Door de bouwkeet op het plantsoen te plaatsen handelt Van Gelder in strijd met het huidige bestemmingsplan, in het bijzonder regels 33.1 en 33.2. Hieronder een afbeelding van de plankaart afkomstig van ruimtelijkeplannen.nl, met markering van het plantsoen waarop de bouwkeet is geplaatst en de waarden die dat plantsoen heeft. Verenigd Vogeldorp voert dit overigens ook aan als aanvullende bezwaargrond tegen vernoemde WIOR-vergunning.

6. Door in strijd met het bestemmingsplan te handelen overtreedt Van Gelder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo), in het bijzonder het verbod genoemd in artikel 2.1 van die wet. Dat zou slechts anders zijn als Van Gelder een omgevingsvergunning heeft om in afwijking van het bestemmingsplan te handelen. Voor zover bekend bij Verenigd Vogeldorp heeft Van Gelder een dergelijke omgevingsvergunning niet (aangevraagd). De afdeling Monumenten en Archeologie van de gemeente Amsterdam heeft Verenigd Vogeldorp in ieder geval bevestigd dat zij niet is verzocht te adviseren over de bouwkeet. Dus zelfs als wél een omgevingsvergunning zou zijn verleend, dan is die niet zorgvuldig tot stand gekomen. Totdat het tegendeel blijkt wordt ervan uitgegaan dat Van Gelder geen omgevingsvergunning heeft aangevraagd.¹⁰
7. Door desondanks op het betreffende plantsoen een bouwkeet te plaatsen en in stand te houden, maakt Van Gelder zich schuldig aan een strafbaar feit op grond van de Wet op de economische delicten. Zie in het bijzonder artikel 1a sub 2 van die wet. Voor zover daarbij sprake is van (voorwaardelijk) opzet is de maximale straf die daarop staat een geldboete van de 4^e categorie (maximaal € 20.750) of een gevangenisstraf van maximaal twee jaar.¹¹ Ontbreekt (voorwaardelijk)

⁸ Idem, r.o. 2.3.1.: "Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 5 maart 2008 in zaak nr. 200702359/1) komt een belangenorganisatie die voor het belang van haar leden opkomt, daarmee op voor een collectief belang, tenzij het tegendeel blijkt."

⁹ Zo liet Monumenten en Archeologie weten aan Verenigd Vogeldorp.

¹⁰ In het BLVC-plan d.d. 10 september 2019 dat Van Gelder deelde met Verenigd Vogeldorp staat op p. 3 onder 1.4.1 slechts een WIOR-vergunning vermeld als aan te vragen vergunning; een sterke aanwijzing dat een omgevingsvergunning niet is aangevraagd.

¹¹ Wet op de economische delicten, artikel 6, lid 1, sub 2.

opzet dan is sprake van een overtreding waarop eveneens een geldboete van de 4^e categorie staat of een gevangenisstraf van maximaal zes maanden.¹² Afhankelijk van het profijt dat Van Gelder verkrijgt ten gevolge van het delict zou de 5^e boetecategorie van toepassing kunnen zijn (maximaal € 83.000).¹³

8. In hoeverre sprake is (geweest) van (voorwaardelijk) opzet bij Van Gelder is niet duidelijk. Van Gelder heeft in ieder geval niet willen voldoen aan het vaak herhaalde verzoek om eerdere versies van het BLVC-plan toe te sturen; slechts het BLVC-plan d.d. 10 september jl. is met Verenigd Vogeldorp gedeeld. Daardoor kan Verenigd Vogeldorp niet achterhalen vanaf welk moment en op welke wijze rekening is gehouden met de juridisch beschermde cultuurhistorische waarden van Vogeldorp en het betreffende plantsoen. Of dat bijvoorbeeld het geval was bij de start van de werkzaamheden op 19 augustus 2019 is daardoor niet te achterhalen.
9. In ieder geval na ontvangst van een kopie van deze brief zal moeilijk vol te houden zijn dat geen sprake is van opzet, ten aanzien van iedere dag dat instandhouding van de bouwkeet voortduurt. Met deze brief wordt het vermoedelijk strafbare karakter van de bouwkeet immers nadrukkelijk onder de aandacht gebracht. Mogelijk rust op u in dit verband op grond van artikel 162 Wetboek van Strafvordering de verplichting onverwijld aangifte te doen van een strafbaar feit.
10. Verder overtreedt Van Gelder artikel 10 in combinatie met artikel 21 van de Erfgoedverordening Amsterdam. Op grond daarvan is het verboden om zonder omgevingsvergunning een beschermd stadsgezicht op dusdanige wijze te gebruiken dat het wordt ontsierd of de monumentale waarden ervan in gevaar worden gebracht. Het spreekt voor zich dat de cultuurhistorische waarden die op het plantsoen rusten worden ontsierd, door daar bovenop een bouwkeet te plaatsen.

Bouwkeet bedreigt monumentaal Vogeldorp

11. Door het plantsoen te belasten met een bouwkeet met bijbehorend materiaal en bouwverkeer, wordt de naastgelegen kwetsbare fundering van Vogeldorp bedreigd. Dit is meermaals (tevergeefs) uitgebreid en nadrukkelijk onder de aandacht gebracht van Van Gelder en de gemeente, onder verwijzing naar bouwtechnische rapportages. Bijvoorbeeld dat van bouwadviesbureau Strackee uit 2003, waarin o.a. staat:

“De funderingen op staal zijn afhankelijk van een gelijkmatige gronddruk om zettingverschillen en daaruit voortvloeiende scheurvorming in het gevelmetselwerk en de betonplaten te voorkomen. Dit betekent dat ingrijpende verbouwingen met een ander belastingpatroon moeten worden vermeden. Ook graafwerkzaamheden direct naast of onder de betonplaat vermindert het draagvermogen en moet daarom ernstig worden ontraden.”¹⁴

12. Vogeldorp zakt en scheurt en de bouwkeet kan dat proces versterken. Dat risico moet niet worden genomen met Vogeldorp, dat onder meer door de gemeente geroemd wordt als een van de weinige, zo niet het enige, nog volop functionerende nooddorp (samen met Disteldorp) dat aan het eind van de Eerste Wereldoorlog in ons land werd gebouwd.¹⁵ Volgens professor Bock maakt Vogeldorp onderdeel uit van een “monument van nationaal belang” dat op het “hoogste niveau” bescherming verdient.¹⁶

¹² Wet op de economische delicten, artikel 6, lid 1, sub 5.

¹³ Wet op de economische delicten, artikel 6, lid 1, laatste alinea.

¹⁴ <http://www.verenigdvogeldorp.nl/data/documents/Rapport-Strackee-d.d.-6-januari-2003.pdf>

¹⁵ <https://www.amsterdam.nl/kunst-cultuur/monumenten/erfgoed-week/vogeldorp/>

¹⁶ Prof. dr. Bock, Advies Begeleidingscommissie MSP (Monumenten Selectie Project) Amsterdam-Noord, 10 januari 1995, p. 5. Dit advies is o.a. terug te vinden als bijlage 1 bij de Cultuurhistorische verkenning Tuindorp Nieuwendam en Buiksloot, C 13-005 Amsterdam 2014.

Conclusie

13. De gemeente moet handhaven, opdat Vogeldorp(s) kwetsbare fundering) niet langer bedreigd wordt en een einde wordt gemaakt aan de voortdurende voortdrijving van een economisch delict.

Handhavingsverzoek

14. Op grond van dit alles verzoekt Verenigd Vogeldorp de gemeente met spoed zodanig te handhaven dat de bouwkeet onverwijld wordt verplaatst. Zonodig, en voor zover mogelijk, door middel van een last onder bestuursdwang en/of een last onder dwangsom.

Bij voorbaat dank voor uw spoedige reactie.

Met vriendelijke groet,

bestuur dorpsraad Vogeldorp